

Schaarse ruimte – grote opgaven –
regionale samenwerking

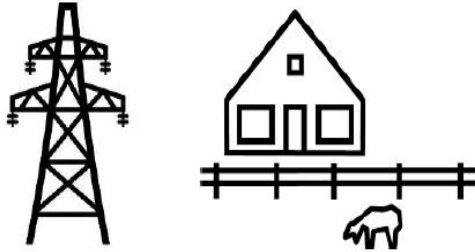
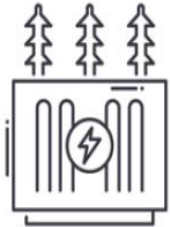
Jan Kastje

Senior projectleider

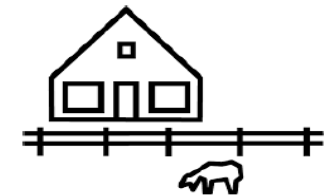
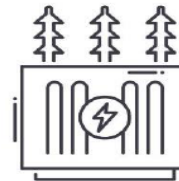
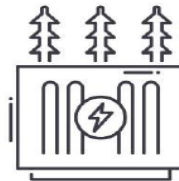
25 september 2025

Aftrap: de casus Dalfsen

Nu

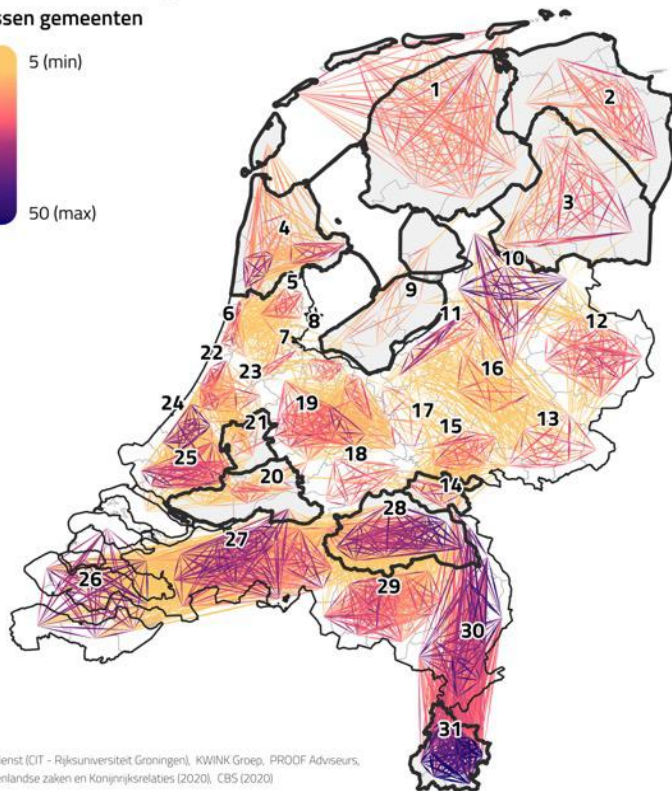
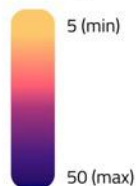

+5jr

Besturen in Regionale Ecosystemen

Aantal samenwerkingsverbanden
tussen gemeenten

Geodienst (G1 - Rijksuniversiteit Groningen), KWINK Groep, PROOF Adviseurs,
Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (2020), CBS (2020)

Definitie BRE

Het BRE is de regionale bestuurlijke levensgemeenschap, oftewel het schaalniveau waarop en waarbinnen gemeenten, waterschappen en provincies vooral met elkaar samenwerken aan regionale opgaven.

Besturen in regionale ecosystemen

Figuur 17. Uitgangspositie van een regio in termen van bredewelvaartontwikkeling en de aard van de investeringen in het ecosysteem

Lessen uit Besturen in regionale ecosystemen

Denken in termen van brede welvaart en integrale opgaven is nog jong, vaker zien ze sectorale agenda in BRE's

➔ Het helpt om focus te kiezen en vandaaruit opgaven te verbinden, werken vanuit een gezamenlijk eigen regionaal verhaal loont

Veel lijkt samen te hangen met dat enigszins ongrijpbare begrip “samenwerkingscultuur”

➔ BRE's zijn succesvoller als zij langjarig investeren in samenwerking tussen regionale overheden én regionale partners

Tien lessen over regionaal organiseren

Regionale samenwerking heeft **urgentie** nodig. Welk probleem wordt er opgelost door samen te werken? Benoem de bovenlokale belangen en organiseer de samenwerking daaromheen.

Volgend op de urgentie is er een **gedeelde visie** nodig. Wat zijn de kernwaarden, wat is sterk wat behoeft aandacht? Wat is er speciaal aan de manier waarop de opgave aangepakt wordt?

BRE: een gezamenlijk verhaal loont

Organiseer regionaal leiderschap. Bestuurders (en invloedrijke ambtenaren) die in de samenwerking geloven en anderen mee kunnen krijgen

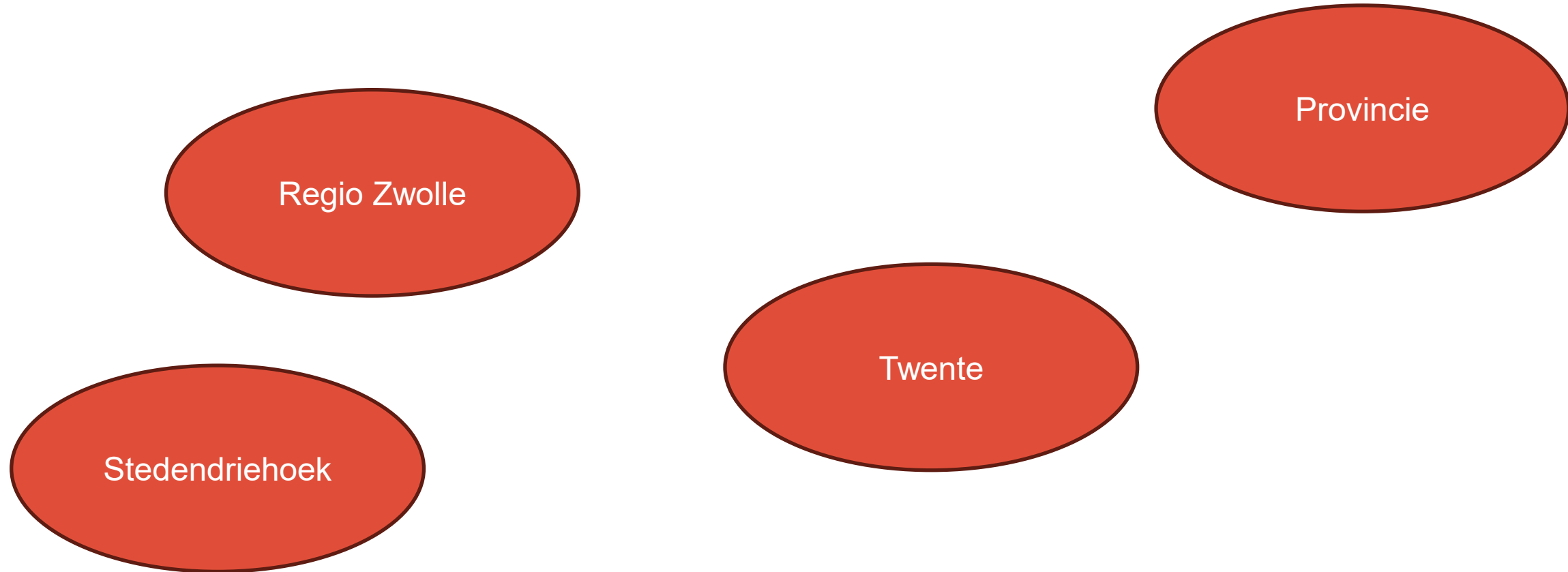
BRE: investeer in regionale samenwerking

Van 2022 naar nu

- Deltaprogramma
 - Programma Noordzee 2022-2027
 - Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)
 - Nationaal Milieuprogramma (NMP)
 - Ruimtelijke Strategie Datacenters
 - Erfgoed Deal
 - Programma Bodem en Ondergrond
 - Programma ONS Landschap
 - Programma Versterken Biodiversiteit
 - Programma Natuur
 - Nationaal Programma Landbouwbodems
 - Programma Ruimte voor Biobased bouwen
- Nationaal Water Programma 2022-2027
- Programma Energiehoofdstructuur
- Nationaal Programma Regionale Energie Strategie
- Nationaal Programma voor Industriële Clusters (PICLS)
- Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023
- Programma Verstedelijking en Wonen
- Programma Gezonde Leefomgeving
- Nationaal Programma Landelijk Gebied
- Deltaprogramma Zoetwater
- Realisatieplan Visie Landbouw, Natuur en Voedsel
- Programma Integraal Riviermanagement
- Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp 2021-2024

Alleen bestaat niet meer / decentralisatie-paradox

BRE – Platform ruimte VNG Overijssel

2020

2120

